

Сэдэв 6. Мөнгөний цаг хугацааны үнэ цэнэ

П.Жаргалтуяа /Доктор(Ph.D), профессор/

Агуулга:

1. Мөнгөний цаг хугацааны үнэ, цэнэ
2. Мөнгөн урсгалын ирээдүйн үнэ, цэнэ
3. Мөнгөн урсгалын өнөөгийн үнэ, цэнэ

1. Мөнгөний цаг хугацааны үнэ цэнэ

Мөнгөний цаг хугацааны үнэ цэнэ гэдэг нь өнөөдрийн 1 төгрөг ирээдүйн 1 төгрөгөөс илүү үнэтэй гэдгийг илэрхийлдэг. Мөнгөний цаг хугацааны үнэ цэнэ:

- Хөрөнгө оруулалтын үр ашиг тооцоход
- Санхүүжилт, зээл авах шийдвэр гаргахад
- Хөрөнгө худалдан авах, хөрөнгийн үнэлгээ хийх
- Бусад

2. Ирээдүйн үнэ, цэнэ

Future value = FV

$$FV_n = PV \times (1 + r)^n$$

$$FV = PV \times FVIF_{r,n}$$

PV - Өнөөгийн үнэ цэнэ /Present value/

FV - Ирээдүйн үнэ цэнэ

r - хүүгийн түвшин (эрсдлийг тооцсон)

n - үеийн тоо

2. Ирээдүйн үнэ цэнэ

Дасгал ажил. Жилийн 12%-н хүүтэй 10,000,000 төгрөг хадгалуулбал 5 жилийн дараа хэдэн төгрөгтэй болох вэ?

1. Банк жилд нэг удаа хүү тооцдог. /1762234,68/
2. Банк хагас жилд нэг удаа хүү тооцдог
3. Банк сар бүр хүү тооцдог бол 10000000 төгрөгний 5 жилийн дараах үнэ цэнэ тооцно уу.

2. Үе тутмын мөнгөн урсгалын ирээдүйн үнэ цэнэ /тогтмол мөнгө/

- Хугацааны эхэнд дэхь мөнгөн урсгалын ирээдүйн үнэ цэнэ:

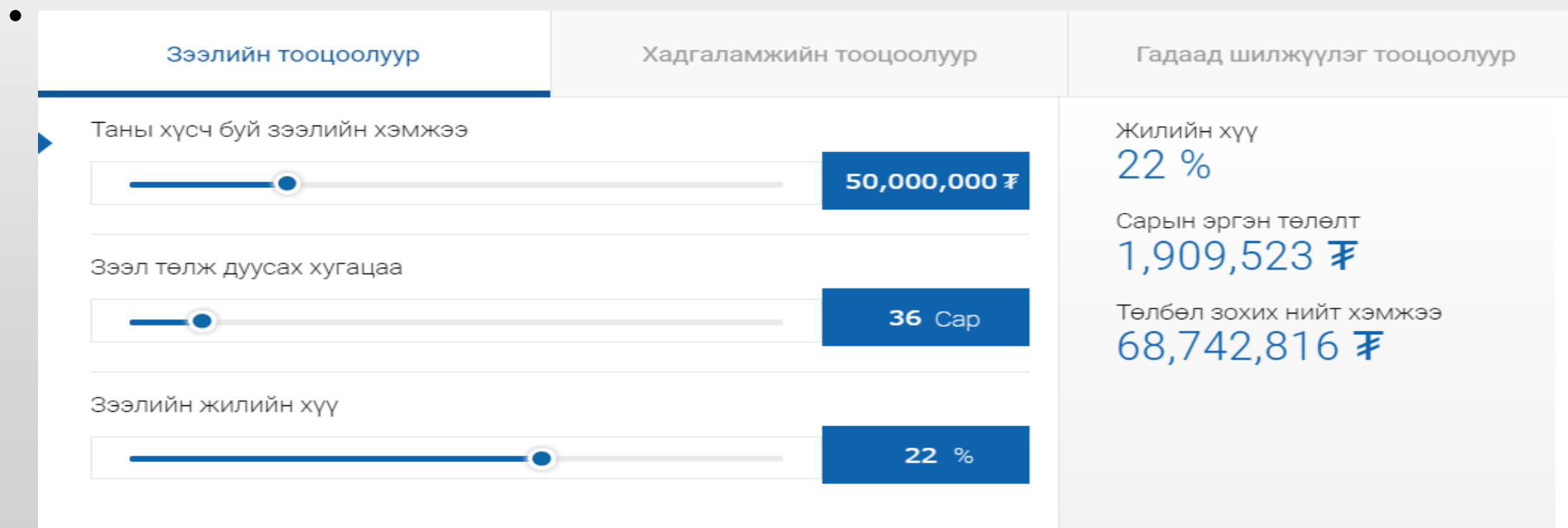
$$FVAN = A \times \left[\frac{((1+r)^{n+1} - 1)}{r} - 1 \right]$$

- Хугацааны эцэст дэхь мөнгөн урсгалын ирээдүйн үнэ:

$$FVAN = A \times \left[\frac{(1+r)^n - 1}{r} \right]$$

2. Ирээдүйн үнэ цэнэ

- Дасгал ажил: “Гутал” ХК компани банкнаас 50 сая төгрөгийн зээлийг жилийн 22% хүүтэй 3 жилийн хугацаатай авсан. Зээлийн хэт их дарамтанд орохгүйн тулд “Гутал” ХК зээлийг сар бүр тогтмол хэмжээгээр төлж дуусгахаар харилцагч банктайгаа гэрээ хийсэн. Сар бүр төлөх төлбөрийн хэмжээ ямар байх вэ.

Банкны зээлийн хүүгийн тооцоолол

Зээлийн тооцоолуур	Хадгаламжийн тооцоолуур	Гадаад шилжүүлэг тооцоолуур
<p>Таны хүсч буй зээлийн хэмжээ</p> <p><input type="range" value="100,000,000"/></p> <p>100,000,000 ₮</p>		<p>Жилийн хүү</p> <p>24 %</p>
<p>Зээл төлж дуусах хугацаа</p> <p><input type="range" value="60"/></p> <p>60 Сар</p>		<p>Сарын эргэн төлөлт</p> <p>2,876,797 ₮</p>
<p>Зээлийн жилийн хүү</p> <p><input type="range" value="24"/></p> <p>24 %</p>		<p>Төлбөл зохих нийт хэмжээ</p> <p>172,607,795 ₮</p>

Арилжааны банкны санхүүгийн үйлчилгээ

төгрөгөөр

Банк	Хадгаламжийн хүү, хугацаатай /жил/	Бизнесийн зээлийн хүү/жил/	Зээлийн хугацаа	Санхүүгийн үйлчилгээний онцлог
ХХБ	7.8%	15.6%-20.2 %	36 - 60 сар	Бизнес, хөрөнгө оруулалтын зээл
Голомт	7.5%	15.6%-20 %	6-60 сар	Бизнесийн зээл
Хаан банк	7.8%	14.56%-19.5 %	12-30 сар	Иргэдийн зээл

3. Өнөөгийн үнэ цэнэ

Present Value = PV

$PV = C_1 \times \text{discount factor}$

$$PV = FV \times \frac{1}{(1+r)^n}$$

PV - Өнөөгийн үнэ цэнэ /Present value/

FV - Ирээдүйн үнэ цэнэ

r - хүүгийн түвшин (эрсдлийг тооцсон)

n - үеийн тоо

3. ӨНӨӨГИЙН ҮНЭ ЦЭНЭ /Дасгал ажил/

- **Дасгал ажил.** Доржийн дараа жилийн оюутны сургалтын төлбөр 2,000,000 төгрөг болно. Доржийн найз түүнээс мөнгө зээлээд жилийн дараа Доржийн сургалтын төлбөрийг төлөхөөр тохирсон. Энэ үед хадгаламжийн хүү 12 хувь байсан бол Дорж найздаа хэдэн төгрөг зээлүүлэх вэ. /1785714,28/

$$PV=2000,000 \times (1/(1+0.12)^1) = 2000,000 \times 1/1.12 = 1785714,28$$

- **Дасгал ажил.** Таны хүүгийн 7 насны төрсөн өдөр болж байна. Таны нагац ах хүүгийн 18 насны төрсөн өдрөөр 150,000,000.0 төгрөг бэлэглэхээр болжээ. Хорогдуулалтын хүү 9% гэж тооцвол энэ мөнгөний өнөөгийн үнэ цэнэ хэд вэ? /58 129 927.6/

$$PV=150\,000,000 \times (1/(1+0.09)^{11}) = 58\,129\,927.6$$

3.Үе тутмын мөнгөн урсгалын өнөөгийн үнэ цэнэ

- Хугацааны эхэнд дэхь мөнгөн урсгалын өнөөгийн үнэ цэнэ

$$PVAn = A \times \left[\frac{\left[1 - \frac{1}{(1+r)^{n-1}} \right]}{r} + 1 \right]$$

- Хугацааны эцэст дэхь мөнгөн урсгалын өнөөгийн үнэ цэнэ

$$PVAn = A \times \left[\frac{\left[1 - \frac{1}{(1+r)^n} \right]}{r} \right]$$

Баярлалаа